

JUBILEJNÍ XX. ROČNÍK

festivalový ZPRAVODAJ

ASUT BECHYNĚ 1991 **2**

ZAČALO TO...

V úterý 18. června večer se Velkým sálem Kulturního domu v Bechyni rozlehla znělka festivalu ASUT. Ředitel festivalu pplk. Jiří Pokorný přivítal všechny účastníky a hosty jubilejního XX. ročníku celoarmádního festivalu ASUT Bechyně 1991.

Vzácným hostem mezi přítomnými byl náměstek ministra obrany ČSFR pro humanitární a sociální věci PhDr. Antonín Rašek.

Jménem starosty města Bechyně všechny pozdravil jeho zástupce pan Bohumil Novotný. Popřál všem přítomným příjemný pobyt v tomto krásném městě, soutěžícím pak mnoho úspěchů v divadelní činnosti a divákům hezké

umělecké zážitky. Potom se ujal slova náčelník Ústavu kultury Čs. armády v Praze plk. Vladimír Zdeněk a oficiálně festival zahájil.

-jma-

Extra zahájení

Letošní jubilejní festival byl po zásluze a za odměnu otevřen vystoupením Studia Y z Prahy, které uvedlo hru W. Allena Bůh. Představení, kte-

ré dalo umírněně vyniknout hlavním protagonistům - Jiřímu Lábusovi a Oldřichu Kaisrovi - bylo prořito množstvím různých absurdit a velice vynalézavě těžilo z podařených zci-zovacích efektů. Ač by se na první pohled zdálo, že spolupráce s obecnstvem byla dokonalou improvizací (vytažení absolventky filozofie z publika na jeviště), měla pevnou a ověřenou konstrukci. Tu troufale neopustil žádný z herců, přestože se příležitost nabídla (složení publika z celé ČSFR, přítomnost mnoha divadelníků v sále). První polovina představení byla evidentně mocnější. Pokles nápaditosti a aktivity byl za přestávkou zřejmý a také o "silném" konci lze ještě vést polemiku. Každopádně však představení "Ypsilonky" nezklamalo ve svém celku očekávání publika a bylo velmi dobrým startem dvacátého ročníku ASUT Bechyně 1991.

-šmi-

Malý, obyčejný slovo - život!

Letos přijel kpt. Václav Kyncl z VÚ 3857 v Litoměřicích jako člen souboru A.S.P.P.K. (malé divadelní formy) s programem Život. Skupinu potkala smůla. Její třetí člen Jan Kulhavý byl zaneprázdněný, takže na poslední chvíli musela zaskočit Jana Zechmeisterová.

o Poezie a divadlo hraje ve vašem životě značnou roli. Dá se říct, že už to není pouhý koníček.

"Koníček už to v žádném případě není. Poezii dělám asi 25 let, takže je to pořádná kobyla. Za vším, co mě potká, hledám něco dál, co by se dalo použít. Teď dělám hlavně divadlo. S poezií jsem začínal. Mám k ní dost specifický vztah. Hledám text, který vystihuje moje já, moji podstatu. Protože můj život nebyl zrovna jednoduchý, ani texty, které prezentuji, nejsou optimistické. Ale vím o čem mluvím. Celý můj život je jedno velké divadlo nebo jedna velká básně."

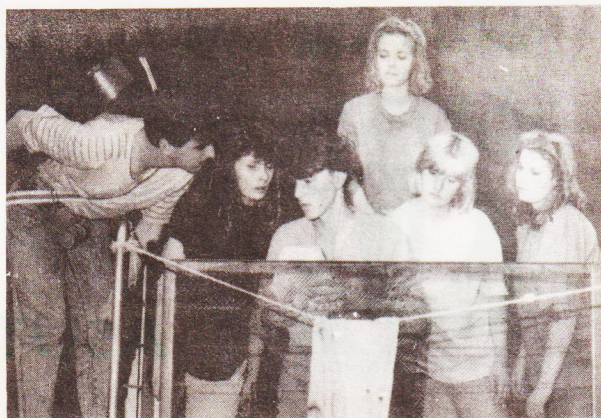

o Na dnešním vystoupení jste interpretoval a režíroval text, který je autorskou výpovědí vašeho přítele.

"Právě proto jsem po něm sáhl. Pepu Řičánka jsem velice dobře znal, byl mým dvorním autorem ve Vyškově a měli jsme strašně moc věcí společných. Prošel etapou hledání, nacházení, ztrát. Něco podobného jsem prožil i já. Jeho texty jsou mi blízké. Víím proč a o čem byly napsané."

Navíc - budou to tři roky, co Pepa zemřel. Beru toto pásmo jako vzpomínku, protože Pepa a ASUT jedno jsou. Psal mnoho - i scénáře pro divadlo Netrdlo, i veršiky pro děti. Osobně mu vděčím za hodně. Recitátorem se možná člověk rodí, ale spíš se jím postupem doby stává. A tak mohu říci, že to, co dnes jsem a co umím, je velkou zásluhou mé spolupráce s Pepou!"

Jaroslav Schnerch

Nouzový východ

ASUT očima novica

Návrh náčelníka katedry kultúry a umenia, že časť mojej odbornej stáže môžem stráviť v Bechyni na ASUT, som prijala s nadšením. Kdesi vnútri duše sa miešali pocity zvedavosti, očakávania a túžby poznať niečo nové, konfrontovať to, čo nás učia na VVPS v Bratislave s reálnou praxou. Svoju úlohu samozrejme zohrával i samotný fakt, že do Bechyne som cestovala po prvýkrát.

Dnes, keď sa ASUT blíži k záveru, som plná dojmov a zrovnávam poznanie s predstavami. Nechcem samozrejme rozvíjať a zovšeobecňovať všetky svoje pocity a prežitky. Zastavím sa len pri umeleckom prednese.

Tento žáner je mi totiž najbližší, pretože jeden čas som sama recitovala. A tak začiatok súťaže v umeleckom prednese som s napätím očakávala v pomerne početnom „publiku“. Na súťažiacich ma najmä zaujalo ich zánietenie pre recitáciu, snaha po čo najlepšej reprezentácii svojho zväzku, či školy. Pomerne široký bol aj ich repertoár. No a umelecký prednes v podaní Martina Trabalíka bol skutočným zážitkom a stál za to. Nakoniec ma mrzelo, že z pôvodne prihlá-

sených 15 účastníkov súťažila zhru-
ba len polovica. A tak ma napadlo,
v čom sú asi dôvody neúčasti reci-
tátorov?

S nemepším napätím som čakala be-
sedu k súťaži v umeleckom prednese.
Môžem povedať, že ma nesklamala.
Veľmi som oceňovala, že členovia
poroty trpezlivo, pritom náročne, ale
na druhej strane taktne ukázali
účinkujúcim, v čom sa dopúšťali chýb.
Rozobrali základné pravidlá, zásady
umeleckého prednesu, ktoré nie všetci
majú zažitie. Musím sa priznať, že
tieto dobre miepené rady boli pouče-
ním aj pre mňa. Isté ich ocenili
i všetci účastníci súťaže. O to viac
ma prekvapilo, že niektorí interpreti
neprejavili záujem o svoje odborné
hodnotenie a besedy sa nezúčastnili.

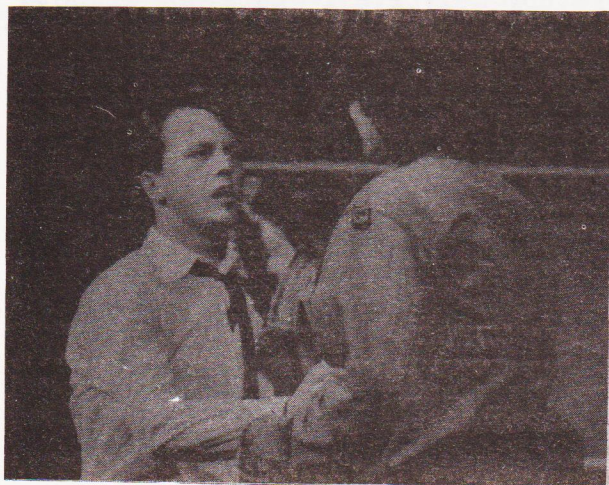

Kamene

Z Bechyne odchádzam plná pekných
zážitkov, kultúrneho vyžitia, nových
priateľstiev. Verím, že získané
poznatky budem mať možnosť už onedlho
využiť v praxi.

Nakoniec prezradím i skryté žela-
nie - stretnúť sa ešte s účinkujúcimi,
či organizátormi pri príležitosti
podobných podujatí, i keď už možno
v inej úlohe.

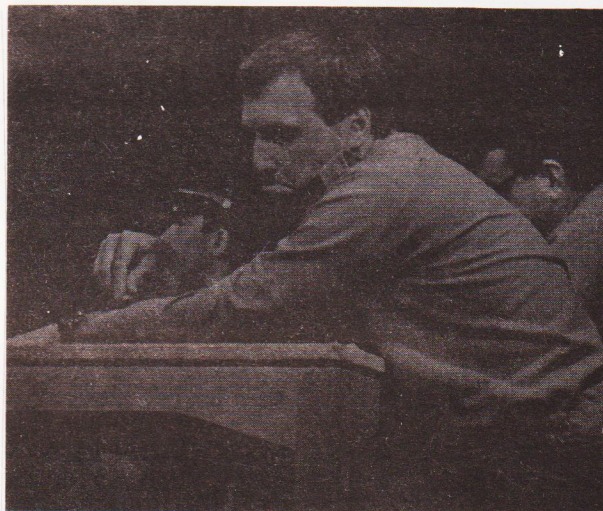
Viera Ozimá
Sabina Bérová

Paseka

Pardi nejsou padlí (na hlavu)

Ještě loni jsme naříkali a domni-
vali se, že v oblasti vojenské sati-
ry přijde na delší čas doba sucha.
To byla ovšem meteorologická mýlka,
ze které nás rychle vyvedl soubor
PARD. Navařil a podával vtipnou kaši
hezky horkou a jeho karikatura sou-
časné vojensko občanské výchovy
vehnala do mnohého oka slzu smíchu.

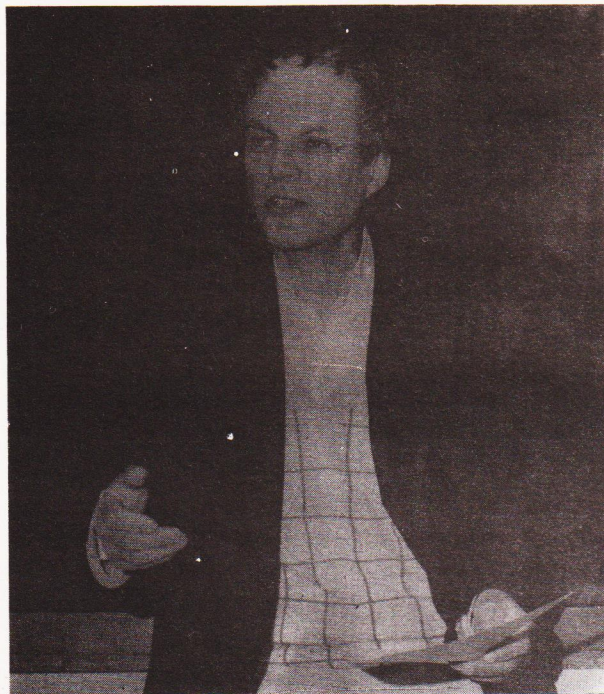
Samozřejmě, že se v útvarech nežije
až na takové ostří hlouposti. Ale
přece jenom ten obrázek byl tu a tam
jako vytržený z kalendáře všedních
dnů. Tohle autorské divadlo mělo
zdravý dech a obešlo se bez vulgár-
ních berliček, což je třeba zvláště
ocenit. Humor tu plynul zdánlivě
lehce, ale každá replika měla dávno
své vysloužené místo v mozaice celku.

Pard

A tak nám nezbyvá, než se přít o de-
taily. Možná zbytečný byl výkřik
neslušné básničky z publika. Neopod-
statněně navazoval na provedenou re-
citaci z jeviště. Vzhledem k před-
cházejícímu ději mohla mít také
pointa větší úder. Vnímavý divák
zaznamenal i dvě nebo tři poněkud
hluchá místa. Výkon hlavního hrdiny,
kapitána Kasala, však téměř nadchnul.
A na závěr nutno dodat, že celý sou-
bor vzbudil dojem velmi sehraného
kolektivu.

-šmi-

„Vždyt' trocha poezie...“

Pro mnohé z nás bylo jistě zají-
mavé setkání s Alfrédem Strehlem na
improvizované tvůrčí dílně mluveného
slova. Pod jeho vedením jsme se mohli
"porvat" s texty vybraných básní, po-
lemizovat nad jejich poselstvím,
vyslechnout mnohé praktické rady
a v tiché pokoře pak stanout tváří
v tvář nadčasovému, dosud neznámému
filozofickému poselství J.A.Komenské-
ho, ztvárněnému do podoby recitačních
meditací.

Před rozloučením jsem panu Alfrédu
Strehlovi položil několik otázek:

o Slýcháme často názor, že poezii
k životu nepotřebujeme. Co vy na
to?

"Já pokládám poezii a její přednes
za neoddělitelnou součást kulturního
povědomí i kulturní potřeby současné-
ho člověka. Právě poezie je tím
zvláštním, co člověka přivádí k pra-
základu a k zemi, k přemýšlení nad
základními lidskými hodnotami."

o Poezie je tedy vlastně i určitou
filozofií našeho bytí.

"Já osobně vyznávám východní filozo-
fii směřování k rovnováze, v níž by
člověk měl žít. Například špičkový
odborník v oblasti techniky by měl
tuto určitou jednostrannost vyvážit
právě kontaktem s poezií. Poezie je
tak prakticky prostředkem duševní
hygieny. Je také tajemstvím. A život
bez tajemství je otrava. Poezie je
i dobrodružstvím, koncentrací pozná-
ní, pohlažením a podáním pomocné ruky,
seismografem našich duší."

o A co recitátor?

"Setkání recitátora s posluchačem je
setkání člověka s člověkem. Zde je
nejdůležitější jejich kontakt, potře-
ba i touha svěřit se druhému s něčím
krásným..."

zav

Divadelní proměny

Ne všem účastníkům letošní Bechy-
ně vyšla divadelní či estrádní před-
stavení tak, jak si představovali.

Soubor ARMIscéna z Liptovského
Mikuláše však předvedl malý zázrak.
V čele se svou režisérkou dokonale
"překopal" a k lepšímu změnil svou
inscenaci Gogolova Nosu. Hudbou počí-
naje a kostýmy konče. Ti, kdo viděli
první verzi představení, nestačili
žasnout, co a hlavně jak se da-
řilo - i přes řadu objektivních i
subjektivních potíží - vylepsit a
změnit.

Skoda, že jiné soubory naopak tro-
chu "usnuly na bobkových listech" a
jejich vystoupení se spíše zhoršila.

Mis

ESO a VESNA

Oba soubory byly blízko úspěchu,
uvážíme-li, že jednotlivé estrádní
výstupy měly svoji zábavnou hodnotu
a potěšily. Ovšem všechno ztroskotalo
na spojovacích textech. Zatímco
ESO mělo zřejmou ústřední linku, a
role režiséra a jeho asistenta byla

VESNA

zejména v první půli představení zažitá, VESNA od začátku kráčela bezradně. Postavy dvou dívek a jejich partnera byly jen nahozené. Navíc tu chyběla zřetelná spojitost s názvem programu - Možná přijde i důstojník. Abychom byli správně pochopeni, ono vytvořit velký zábavný jevištní tvar je oříšek i pro lidi z branže. O úrovni těchto typů pořadů napovídá mnohé dnešní televize. A tak přes výhrady ke zmíněným programům - díky za ně. I v této podobě. Neboť, kdo nic podobného nezkusil netuší, jak těžké je dělat dobrou zábavu.

-paš-

Hráli, zpívali, šermovali...

I letos na dvacátém jubilejním ročníku festivalu ASUT Bechyně 1991 v oborech slovesného a divadelního

Bretnýři

umění byla realizována mimosoutěžní vystoupení vojenských souborů a skupin. Civilní veřejnost měla možnost zhlédnout zanejmovací koncert Posádkové hudby z Českých Budějovic, skupinu historického šermu "BRETNÝŘI" z Vysoké vojenské školy ve Vyškově a rockovou skupinu PREZENT III z vojenského útvaru z Týna nad Vltavou, kterou vedl kpt. Luboš Kučera.

Posádková hudba z Č. Budějovic

Na slavnostním zakončení festivalu vystoupila dechová hudba Keramických závodů města Bechyně.

Vystoupení vojenských souborů a skupin před civilní veřejností patří nezastupitelně k armádním soutěžím umělecké tvořivosti.

-LV-

Dvě zastavení s legendami

Jiří HLADKÝ a Peter LÁNYI ještě pamatují útlý věk bechynského festivalu a mnozí dodnes ocenují jejich zápal a obětavost pro zdar a růst těchto vojenských divadelních svátků. Položili jsme jim dvě otázky:

o Co se dnes změnilo v dramaturgii malých jevištních forem?

J.Hladký: "Tenkrát, když se muselo 'kličkovat', byla patrná daleko větší práce na scénářích, hledaly se jinotaje, dvojsmysly, kvalitní fóry. A nyní, kdy je 'všechno dovoleno', mnozí autoři scénářů zjišťují, že to nefunguje podle jejich představ. A přitom lze najít správnou cestu, jako se to podařilo divadlu PARD nebo seskupení NOUZOVÝ VÝCHOD."

P.Lányi: "Nastalo celkové uvolnění, lidé mohou dělat v podstatě co chtějí a cítí, existuje svoboda tvorby. Ovšem to neznamená, že je najednou všechno na jevišti automaticky kvalitní. Letos zatím v Bechyni nikdo nenavázal na osobnosti typu Jana Vedrala, Pavla Sondy, Jiřího Hromady, Zdenka Paluzgy a Tomáše Jirmana, kteří tvořili dějiny tohoto festivalu."

o Co říkáte tomu, že by měl festival z Bechyně odejít?

J.Hladký: "Pokud se z Bechyně neodešlo do dnešního festivalu, už by se odcházet nemělo. Tohle krásné město nad Lužnicí si tuhle 'zradu' nezaslouží. Mám takový snivý návrh: udělejme bechynský festival v Židově strouze, vratme divadlo do přírody. Ušetříme peníze a sblížíme lidi!"

P.Lányi: "Loučení s Bechyní si nedovedu vůbec představit. Zničí se všechny vazby srdce. A že za léta mezi divadelníky hodně zesílily. Bechyně se stala pojmem vojenského divadla stejně jako Kroměříž hudby a tance, Trenčín folkloru. Jen snad z technických důvodů by byl tento krok pochopitelný. Ale stěží už omluvitelný. Divadlo potřebuje mnohem víc jiné věci než nádherné sály, světla, jeviště. Potřebuje publikum. A to se v tomto městě vždycky našlo."

-paš-

NĚKOLIK OTÁZEK PRO

Kamilu Rausovou z Vojenského gymnázia Jana Žižky z Trocnova v Praze.

o Co pro tebe znamená Bechyně?

"Do Bechyně jezdím raději než do Kroměříže, protože se tu každý rok setkávám s mnoha starými známými. Mnozí její skalní příznivci si stejně jako já vzpomenu na vystoupení imitátora Zdenka Izera, divadelní soubory NETRDLO, RYCHLOKARKULKU, SOK II i na první vystoupení 'žabáků' z Bratislavy. A na spoustu dalších. Nejvíc jsem se letos těšila na PASEKU a nezklamala mě. Ráda sem jezdím

Malý princ

s naší SPOLEČNOSTÍ, která tady jednou bodovala. A to v roce 1989 s hrou Mirka Kantka Neřesti ctností. Tedy ne v roce 1990 s hrou Údolí harckých kanárů, jak jste chybně napsali v prvním zpravodaji. Do Bechyně jezdím pět let a je vždy na co vzpomínat. Škoda, že je poslední."

o Co bys popřála příštím ročníkům?

"Aby se kultura v armádě držela zuby nehty a nestala se Popelkou. A aby i na novém místě ASUT našla takové prostředí a načichla takovou atmosférou, jako tady v Bechyni."

Mně nezbyvá nic jiného než se omluvit za chyby redakce v článku Malý princ z Ruzyně, ve kterém jsme navíc Kamilu přejmenovali na Rausovou. A samozřejmě, že se k jejímu přání připojuji.

-jma-

režiséra Josefa Pallu, předsedu poroty v soutěži recitátorů.

o Co vás v soutěži nejvíc potěšilo?

"Počet soutěžících dívek, které tentokrát tvořily převahu."

o Základní chyby, kterých se recitátoři dopouštěli?

"Myslím, že mnozí podcenili seznámení se s prostorem a vystoupení pak nebylo akusticky zvládnuto. Nevím, proč zůstávali pod forbínou a nevyužili jeviště. Stejně tak je důležitý pohyb, který doprovázel jednotlivé výkony minimálně, ač se někde nabízel. Problematická byla i práce s rekvizitami a její funkčnost."

o Jaký byl výběr básní?

"Až na výjimku byly texty voleny citlivě, evidentní bylo ztotožnění se

interpreta s básní. Je třeba si uvědomit, že dvě básně už tvoří svébytný celek. Někdy se zdálo, že přílišný spěch recitátora ublížil celkovému dojmu."

o A váš celkový dojem?

"Většina recitátorů svůj projev zvládla a měla osobní vztah k tématu. Myslí si, že by některým prospěla i spolupráce s režisérem nebo dramaturgem při výstavbě vystoupení a konců i při výběru autora." -šmi-

Hanku Řihovou z Písku.

o Jak ti bylo při dnešní "tvůrčí dílně"?

"Byla jsem šťastná. I když někdy štěstí prožívám jako bolest. Život mě naučil, že každé štěstí si člověk musí zasloužit, vybojovat a nebo vytrpět. Jinak "dílny" jsou moc fajn. Tam jsme všichni takoví bezbranní a trochu se bojíme, jestli obstojíme. A HRAJEME SI! Dokud si velcí dovedou hrát, pak se nemusíme ničeho bát."

o Tvoje podání Peterkovy skladby "Pohádka o Červené Karkulce" jako divadla poezie jednoho herce je vlastně v Bechyni ojedinělou vlastovkou.

"V básních PANA Peterky je celý život! Jeho složitost, síla, ironie i krása. Jeho Pohádku o Červené Karkulce, kterou jsem nazvala Soud vlka, v sobě nosím čtyři roky. Udělat ji jako divadlo jednoho herce byl můj sen, který se díky všem, kteří mi pomáhali, díky všem, kteří mi drželi palce, a díky Bohu, naplnil až letos."

Jaroslav Schnerch

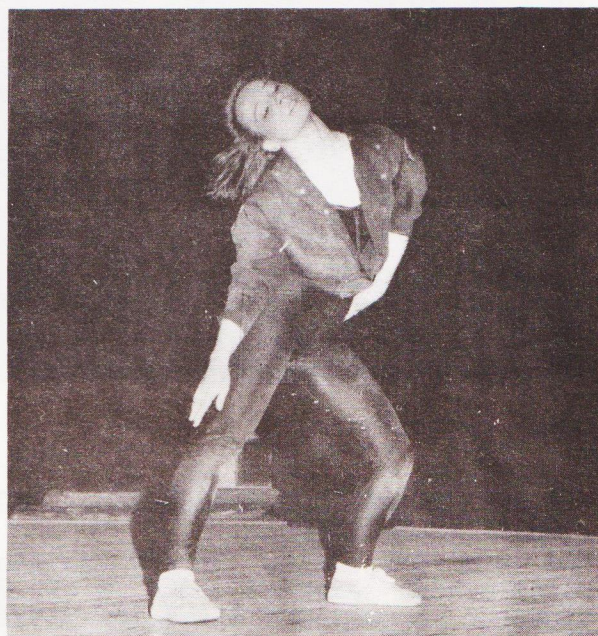
VZNIKÁNÍ A ZANIKÁNÍ?

V porotě pro divadla malých forem zasedal i pan Karel Tomas, pracovník ARTAMA, nástupnické organizace části bývalého UKVČ, který v posledních čtyřech letech připravoval Jiráskův Hronov, národní a celostátní přehlídku amatérského divadla. Hronov je pro mnohé účastníky festivalu v Bechyni pojmem. Pojďme si tedy zasvěceně promluvit o této Mekce divadelníků.

o Často se hovoří o zanikání Jiráskova Hronova v původní podobě. Co nám k tomu můžete říci?

"Jiráskův Hronov byl ve své šedesátileté historii vždy do značné míry odrazem situace v našem amatérském divadle. Abych nebyl špatně pochopen, mám na mysli reflexi komplexní, nejen uměleckou - včetně politických vlivů, tematických doporučení, omezení, zákazů atd.

V posledních letech, kdy velmi zesílila tendence souborů hrát divadlo méně tradiční, kdy už nelze divadlo či inscenace škatulkovat do přesných kategorií, sílí hlasy, že by se měl Hronov vrátit ke koncepci tradičního (či převážně tradičního) činoherního divadla. Víte, mně to připomíná touhu vrátit naši zem do

Eliška Kadeřábková

'krásných masarykovských dob první republiky'. Obojí by bylo anachronismem, který nevychází ze skutečnosti. Není kam se vracet, je třeba počít se zkušenostmi a vystavět to nejlepší. Jiráskův Hronov má jen dvě možnosti: buď bude odrážet to, co hýbe naším amatérským divadlem,

nebo nebude Mekkou, vrcholným festivalem a stane se jednou z mnoha regionálních přehlídek."

o Jaký tedy bude letošní Hronov?

"Pokud mám hovořit v duchu předchozí odpovědi, odráží se v něm svízelná ekonomická situace souborů, pořadatelů i jednotlivých návštěvníků. Odrazí se zde přechodný ekonomický nedostatek silného tématu, který dnes soubory prožívají a snaží se ho řešit po svém. Odrazí se zde existenční nejistoty, rozpady souborů. I jejich pevné kořeny, nejširší paleta jejich tvorby a nechuť být někým zařazován. Odrazí se zde i orientace na mladšího diváka i herce, kteří jsou budoucností divadla i kultury v nejširším slova smyslu. Své místo zde nalezne i sepestí se zahraničím i vztahy českomoravských a slovenských ochotníků. A doufám, že se zde odrazí i nechuť spoušty lidí 'odkládat knížky na balkon do té doby, než bude vymalováno', protože tam by mohly také shnít."

Starý orchestrion

o A co zamýšlíte s Jiráskovým Hronovem do budoucna?

"Já sám již letos Hronov na starosti nemám. Nicméně mohu říci, že tendence k národní divadelní žatvě, která započala v minulých letech, bude pokračovat. Pravděpodobně vznikne samostatná národní přehlídka činoherního interpretačního divadla, z které budou, jako z jiných, soubory na Hronov vybírány. Také možná bude ARTAMA zrušena a věci se chopí někdo chytřejší. Nebo hloupější. Nebo zlý. A to by byla škoda. To by šlo skutečně o zanikání. A nejen jednoho festivalu."

zav

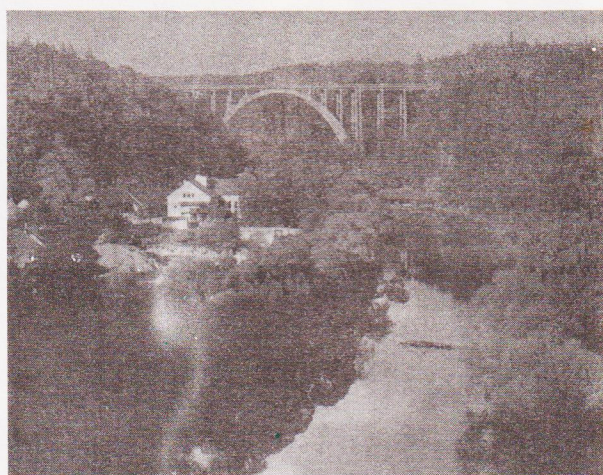

LUŽNICE

Dívka festivalu

Soutěž o nejsympatičtější dívku proběhne v sobotu večer ve společenském sále po skončení galaprogramu. Dívky se nejprve krátce představí, potom se uvedou v novém a zajímavém modelu šatů podle svého návrhu a nakonec zatancují disko. Ty nejlepší čekají květiny věnované náčelníkem Domu armády Praha, volné vstupenky na jedno divadelní představení v Praze a samozřejmě postup do soutěže Miss armády 1991.

-paš-

Sbohem Bechyně...

A nebo na shledanou ?

FESTIVALOVÝ ZPRAVODAJ
ASUT BECHYNĚ '91 - 2. upravené vydání

Zpracoval: autorský kolektiv; odpovědný redaktor a technická redakce: pplk. Jarmil Martiník; foto: Hana Bílá; vydává Ústav kultury ČSA; adresa: UK ČSA, Vítězné náměstí 4, pošt. přihrádka 18, 186 00 Praha 86.